

Sygn. akt I C 1287/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: Asesor sądowy Magdalena Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2020 roku w Łodzi

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko M. P. (1)

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej M. P. (1) na rzecz powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 12,14 zł (dwanaście złotych i czternaście groszy) tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 454,55 zł (czteryście pięćdziesiąt cztery złote i pięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 8 lutego 2020 roku do dnia 17 lipca 2020 roku;
2. umarza postępowanie w zakresie kwoty 454,55 zł (czteryście pięćdziesiąt cztery złote i pięćdziesiąt pięć groszy);
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
4. nie obciąża pozwanej M. P. (1) obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kosztów procesu;
5. oddala wniosek interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. o zasądzenie na jego rzecz od powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1287/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 sierpnia 2019 roku Towarzystwo (...) S.A. w W., reprezentowane przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosło o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej M. P. (2) kwoty 454,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 4 maja 2019 roku do dnia zapłaty, oraz zwrotu kosztów procesu wedle norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 28 stycznia 2018 roku w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w budynku (...) przy ul. (...) w Ł., zajmowanym przez pozwaną, doszło do awarii. W wyniku tego zdarzenia doszło do zalania znajdującego się niżej lokalu zajmowanego przez T. B. (1). Wskazany lokal objęty był ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego zawartej przez powoda z poszkodowanym. Szkoda w lokalu – w postaci m.in. zacieków na suficie – została wyceniona na 454,55 zł. Jako, że odpowiedzialność za zalanie spoczywa na pozwanej zgodnie z art. 433 kc, powód jest zatem legitymowany do żądania zwrotu wypłaconego poszkodowanemu odszkodowania na zasadzie regresu.

/pozew k. 2-3/

W toku weryfikacji danych strony pozwanej Sąd ustalił, że w systemie PESEL-SAD nie figuruje osoba o wskazanych personaliach. Pismem z dnia 30 września 2019 roku powód poinformował, że prawidłowym imieniem pozwanej jest M..

/wydruk PESEL k. 32, pismo k. 36/

Pismem z dnia 14 listopada 2019 roku pozwana M. P. (1) poinformowała, że otrzymała awizo o nieodebranej przesyłce pocztowej z sądu. Przesyłka nie została jej wydana z uwagi na to, że adresowana była do M. P. (2), a nie M. P. (1).

/pismo k. 49/

Odpis pozwu wraz z załącznikami – wysłane już na prawidłowe dane pozwanej, pozwana odebrała dnia 7 lutego 2020 roku. W odpowiedzi na pozew M. P. (1) wskazała, że T. B. (1) nie kontaktował się z nią w sprawie zalania lokalu mimo iż wiedział, że pozwana przebywa tam jedynie okazyjnie. Pozwana zakwestionowała także skuteczność wezwania jej do zapłaty żądania przez powoda – ma ona bowiem informację tylko o jednym awizie, a korespondencja kierowana była do nieistniejącej osoby – M. P. (2). Jednocześnie pozwana wskazała, że jej mieszkanie także jest ubezpieczone, o czym poszkodowany wiedział.

/epo w aktach sprawy; odpowiedź na pozew k. 53/

Pozwana uznała powództwo co do zasady, zakwestionowała je jednak jako przedwczesne i wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu. Wniosła także o zawiadomienie o sprawie (...) S.A. w W..

/pismo k. 66/

Zarządzeniem z dnia 17 czerwca 2020 roku Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu (...) Spółkę Akcyjną w W..

/zarządzenie k. 70/

Pismem z dnia 27 lipca 2020 roku (...) przystąpił do sprawy jako interwenient uboczny po stronie pozwanej, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz interwenienta zwrotu kosztów postępowania. Ubezpieczyciel wskazał, że uznał w całości roszczenie powoda i wypłacił mu w dniu 16 lipca 2020 roku żądaną sumę, wobec czego w chwili obecnej powództwo jest już niezasadne. Podkreślił także, że zarówno pozwana jak i interwenient nie dali powodowi podstaw do wytoczenia powództwa, nie otrzymali bowiem od powoda żadnego pisma w sprawie przed wniesieniem pozwu.

/interwencja k. 73-74/

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2020 roku powód cofnął powództwo w zakresie kwoty głównej 454,55 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, podtrzymując je w zakresie roszczenia odsetkowego za okres od 4 maja 2019 roku do 17 lipca 2020 roku – w wysokości 36,55 zł – i żądania zwrotu kosztów sądowych. Powód wskazał, że roszczenie odsetkowe jest zasadne, jako że wytoczenie powództwa było działaniem pozwanej polegającym na nieodebraniu przez nią korespondencji.

/pismo k. 87-88/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 stycznia 2019 roku w Ł. w budynku (...) przy ul. (...) doszło do zdarzenia szkodzącego. Z uwagi na awarię hydrauliki w lokalu nr (...), zajmowanym przez M. P. (1), zaczęła się lać woda, która następnie przelała się do

znajdującego się poniżej lokalu nr (...), zajmowanego przez T. B. (1). W wyniku zalania w mieszkaniu poszkodowanego doszło do powstania zacieków na ścianach i suficie łazienki i kuchni.

/bezsporne, dokumentacja fotograficzna k. 18-23/

W chwili zdarzenia przedmiotowy lokal objęty był ochroną ubezpieczeniową wynikającą z polisy nr (...), zawartej przez T. B. (2) z (...) S.A.

/bezsporne, protokół szkody k. 17/

Poszkodowany dokonał zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi. Pismem z 29 stycznia 2019 roku powód poinformował żonę poszkodowanego o przyjęciu zgłoszenia.

/zgłoszenie k. 13-14, potwierdzenie k. 15-16/

Decyzją z dnia 6 lutego 2019 roku ubezpieczyciel przyznał T. B. (2) odszkodowanie w wysokości 454,55 zł, zgodnie z wykonanym kosztorysem. Następnego dnia powód przełał na rzecz poszkodowanego przyznaną sumę.

/decyzja k. 24, kosztorys k. 25-27, potwierdzenie przelewu k. 28/

W korespondencji e-mail z dnia 28 marca 2019 roku ubezpieczyciel powziął informację, że lokatorem mieszkania nr (...) – wskazanym jako sprawca – jest M. P. (1).

/e-mail k. 37/

Pismem z dnia 2 kwietnia 2019 roku powód wezwał M. P. (2) do zapłaty kwoty 454,55 zł w terminie do 2 maja 2019 roku. Wezwanie zostało ponowione – także w stosunku do M. P. (2) – z dniem 7 maja 2019 roku.

/pisma k. 29-31/

W chwili zdarzenia mieszkanie należące do M. P. (1) także było objęte ochroną ubezpieczeniową – na mocy polisy nr (...), zawartej przez pozwaną z (...).

/polisa k. 54-55/

Decyzją z dnia 16 lipca 2020 roku (...) przyznało powodowi zwrot wypłaconego odszkodowania. Następnego dnia (...) przełało na rzecz (...) kwotę 454,55 zł.

/decyzja k. 78, potwierdzenie przelewu k. 79/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego złożonego w sprawie. Stan faktyczny pozostawał między stronami bezsporny, osią sporu stała się jednak ocena skuteczności wezwania pozwanej do zapłaty kwoty przez ubezpieczyciela przed wytoczeniem powództwa w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu jedynie w części.

Podstawę roszczenia powoda stanowił przepis art. 433 kc, zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną wyrzuceniem, wylaniem lub spadnięciem jakiegokolwiek przedmiotu z pomieszczenia jest odpowiedzialny ten, kto pomieszczenie zajmuje, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą zajmujący pomieszczenie nie ponosi odpowiedzialności i której działaniu nie mógł zapobiec. Pozwana uznała powództwo w całości co do zasady, a zarówno podstawa odpowiedzialności, jak i sam stan faktyczny dotyczący samego zdarzenia szkodzącego pozostawały między stronami bezsporne.

W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, że postępowanie w zakresie kwoty głównej 454,55 zł podlegało umorzeniu z uwagi na cofnięcie powództwa przez powoda w tym zakresie. Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c., pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. W niniejszej sprawie częściowe cofnięcie pozwu nastąpiło wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, a zatem zgoda strony przeciwnej nie była wymagana. Oceniając skuteczność cofnięcia pozwu w świetle treści art. 203 § 4 k.p.c., Sąd uznał czynność za dopuszczalną, albowiem nie pozostaje ona w sprzeczności z prawem, zasadami współżycia społecznego ani nie zmierza do obejścia prawa i wobec tego na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w sprawie w zakresie objętym cofnięciem powództwa – orzekając jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

Po wskazanej modyfikacji powództwa powód domagał się zatem odsetek ustawowych za opóźnienie w spłacie przez pozwaną kwoty 454,55 zł za okres od dnia 4 maja 2019 roku – tj. wymagalności roszczenia, do 17 lipca 2020 roku – tj. dnia spełnienia świadczenia.

Podstawę roszczenia powoda w tym zakresie stanowił art. 481 kc w zw. z art. 455 kc. Pozwana nie kwestionowała samej zasady naliczania odsetek, wskazała jednak iż powód nie wezwał jej do zapłaty świadczenia przed wytoczeniem powództwa.

Zgodnie z art. 455 kc, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W niniejszej sprawie powód określił termin wymagalności świadczenia na dzień 4 maja 2019 roku – tj. dzień następujący po upływie terminu na spełnienie świadczenia wynikający ze skierowanego do pozwanej wezwania do zapłaty z dnia 2 kwietnia 2019 roku. Pozwana w toku procesu zakwestionowała skuteczność doręczenia jej wezwania do zapłaty, wskazując że były one kierowane do innej osoby – M. P. (2), a nie M. P. (1).

W piśmie z 24 sierpnia 2020 roku powód argumentował, że pozwana mogła odebrać korespondencję jako iż odebrała nakaz zapłaty. Sąd wskazuje jednak, że w sprawie nie został wydany nakaz zapłaty, a w toku sprawy żadna przesyłka kierowana do (...) nie została skutecznie odebrana przez pozwaną. Sąd dał wiarę pozwanej, że z uwagi na rozbieżności w imieniu pracownicy poczty nie chcieli wydać jej przesyłek – adresowane były przecież do zupełnie innej osoby. Taka sytuacja miała miejsce nie tylko w przypadku pism z sądu, ale i wezwań do zapłaty kierowanych przez powoda. W konsekwencji żadne z tych pism nie zostało jej skutecznie doręczone, pozwana nie miała zatem możliwości się z nimi zapoznać. Sąd podkreśla ponadto, że taka sytuacja miała miejsce z wyłącznej winy (...). Jak bowiem wynika z korespondencji e-mail z marca 2019 roku, powód uzyskał informację że lokal jest zajmowany przez M. P. (1). Mimo tego w swoich pismach zwracał się on do M. P. (2). Zmiana ta w ocenie Sądu wynikała z omyłki powoda, co jednak nie zmienia faktu, że skutkowało ona niemożnością doręczenia pozwanej kierowanej do niej korespondencji.

W ocenie Sądu przed wytoczeniem powództwa w sprawie powodowi nie udało się skutecznie wezwać pozwanej do zapłaty świadczenia. Fakt ten jednak nie miał wpływu na zasadność powództwa w sprawie. Ponadto już w odpowiedzi na pozew z dnia 18 lutego 2020 roku pozwana uznała je co do zasady w całości. Skoro zatem M. P. (1) uznała roszczenie powoda, a w konsekwencji swój obowiązek spłaty żądania, to winna była je zaspokoić niezależnie od toczącej się sprawy. W konsekwencji Sąd ustalił, że pozwana pozostawała w zwłoce ze spłatą świadczenia w okresie od 8 lutego 2020 roku – dnia następującego po prawidłowym doręczeniu jej odpisu pozwu – do 17 lipca 2020 roku – kiedy to spłaty dokonał jej ubezpieczyciel. Wysokość należnych odsetek za opóźnienie wynosiła zatem 12,14 zł. W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 12,14 zł, oddalając powództwo w pozostałej części – odsetkowej.

Zawarcie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej nie uchyła odpowiedzialności podmiotu, w związku którego działaniem lub zaniechaniem doszło do powstania szkody. Przepis art. 822 § 4 KC stanowi jedynie, że uprawniony do odszkodowania może dochodzić go bezpośrednio od ubezpieczyciela. Natomiast kwestia dochodzenia odszkodowania od bezpośrednio odpowiedzialnego czy też od ubezpieczyciela albo od obu tych podmiotów zależy wyłącznie od wyboru uprawnionego (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 14 lutego 2020 r. VII AGa (...)). W relacji ubezpieczyciel-poszkodowany, zastosowanie mają zarówno przepisy prawa ubezpieczeń, jak i przepisy prawa cywilnego dotyczące obowiązku naprawienia szkody. Poszkodowany na gruncie takich zasad zajmuje

szczególnej pozycję prawną wynikającą z tego, że przysługują mu dwa odrębne roszczenia. Zachodzi między nimi ścisła współzależność polegająca na tym, że oba roszczenia istnieją obok siebie dopóty dopóki jedno z nich nie zostanie całkowicie zaspokojone. Innymi słowy poszkodowany nie może uzyskać dwóch odszkodowań, a o tym w jaki sposób i w jakiej kolejności nastąpi realizacja przysługującego mu odszkodowania decyduje on sam, kierując żądanie przeciwko ubezpieczonemu, albo ubezpieczycielowi, albo obu podmiotom jednocześnie (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2011 r. II CSK 86/11). W konsekwencji powód legitymowany był do dochodzenia spełnienia świadczenia bezpośrednio od pozwanej, bez względu na to czy przedmiotowe roszczenie mogło zostać pokryte przez ubezpieczyciela, a kwota należna powodowi tytułem rekompensaty zwłoki w spełnieniu świadczenia podlegało – zgodnie z jego żądaniem – zasądzeniu od M. P. (1).

Podstawę prawną orzeczenia w zakresie kosztów procesu stanowił art. 98 kpc oraz 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Mimo, iż powództwo było zasadne, Sąd odstąpił od obciążania pozwanej zwrotem kosztu procesu powodowi. Pozwana nie miała bowiem możliwości ustosunkowania się do żądania powoda przez wytoczeniem przez niego powództwa – z uwagi na nieskuteczność doręczeń wezwań do zapłaty – i już w pierwszym piśmie uznała ona roszczenie co do zasady. W niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki umożliwiające oparcie rozstrzygnięcia w tym zakresie o art. 101 kpc –zgodnie z którym zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu, Sąd wziął jednak pod uwagę uznanie przez powódkę powództwa wraz z powzięciem przez nią informacji o roszczeniu. W konsekwencji Sąd uznał za niezasadne i niesprawiedliwe obciążanie powódki kosztami procesu pozwanego.

Sąd oddalił wniosek interwenienta ubocznego – (...) S.A. w W. – o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu. Jak już wskazane zostało powyżej, powództwo zostało przez Sąd uwzględnione co do zasady, a za stronę przegrywającą proces została uznana strona pozwana – do której to przystąpił interwenient uboczny. Sąd zwrócił jednak uwagę, że interwenient uznał roszczenie powoda i dokonał jego zaspokojenia w zakresie roszczenia głównego. W zakresie legitymacji interwenienta ubocznego po stronie pozwanej będącego ubezpieczycielem – ponoszącym wspólną odpowiedzialność z pozwaną na zasadzie in solidum – do dochodzenia zwrotu kosztów procesu przyjmuje się, że zastosowanie ma art. 105 § 2 zd. 1 KPC, przewidujący solidarny obowiązek zwrotu kosztów (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1975 r. III CZP 6/75). Skoro zatem Sąd uznał pozwaną za stronę przegrywającą proces – odstępując od obciążenia jej kosztami procesu ze względu na zasady słuszności – za stronę przegrywającą należy uznać także ubezpieczyciela. Nie przysługuje mu zatem zwrot kosztów procesu od strony powodowej, w konsekwencji czego Sąd oddalił wniosek.